

Zpráva o činnosti Muzea Mladoboleslavska za rok 2010

1, Výstavy a jiné aktivity:

Mladá Boleslav:

Stálé expozice **Paměť města** a **Venkov v proměnách času** byly zpřístupněny po celý rok bez výraznějších problémů a nedostatků. V muzejní herně **Muzeion** probíhala kromě běžného návštěvnického programu také řada akcí: tvůrčí dílny pro školní kolektivy, doprovodné výstavy, dlouhodobé a stálé muzejní programy.

Projekt zpřístupnění stálých expozice a herny pro handicapované návštěvníky nebyl z časových a kapacitních důvodů dokončen, nachází se ve stadiu rozpracovanosti.

Výstavy:

Výstavní sál:

Od 14.1.2010 byla zpřístupněna výstava **Adina Mandlová aneb Zlatý věk filmových hvězd**, uspořádaná ke 100.výročí narození slavné filmové herečky třicátých a první poloviny čtyřicátých let 20.století, která pocházela z Mladé Boleslavi. Na realizaci výstavy spolupracoval filmový historik a sběratel Milan Wolf, který zapůjčil velkou část exponátů, dále Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a Národní muzeum, a to rovněž formou četných zápůjček. Divadlo na Vinohradech pak poskytlo originální kostým A.Mandlové, v němž vystupovala na jevišti.

Vernisáž výstavy, kterou moderoval Aleš Cibulka, během níž besedovala s návštěvníky herečka a pamětnice slavné éry Eva Gérová a na níž vystoupila skupina Taxmeni, se stala doposud nejvíce navštívenou akcí obdobného charakteru v historii muzea. Zúčastnilo se jí na 250 zájemců. Výstavu, jejíž průběh narušila porucha vodovodního potrubí a tím i vynucené třítydenní uzavření muzea pro veřejnost a která byla proto prodloužena do 4.dubna 2010, zhlédlo celkově 2111 návštěvníků.

V sobotu 10.dubna 2010 byla slavnostně zahájena výstava **Nápojové sklo**, sestavená z vynikajících sbírek tří soukromých sběratelů. Návštěvníci zde mohli spatřit skutečné unikáty z historie výroby a distribuce piva, sodové vody a minerálek, mléka, kávy i lihovin, kromě skleněných nádob i nejrůznější přístroje, úložné a přenosné artefakty, vybavení hospod atd. Na vernisáž dorazilo 40 osob, celkově výstavu v jejím průběhu, tj. do 30.5.2010, navštívilo 1421 zájemců.

Doprovodnou akcí k této výstavě byly květnové tvůrčí dílny pod názvem **Z babiččiny spížky** zaměřené na dekorování skleněných obalů vypalovacími barvami na sklo či technikou lepených korálků, kterých se zúčastnilo 228 dětí.

Následovala tradiční „cestovatelská výstava“, tentokrát s názvem **Orient**, kterou bylo možno realizovat pouze díky zápůjčkám ze sbírek Západočeského muzea v Plzni, Severočeského muzea v Liberci a Muzea Kroměřížska. Šlo o nádherné umělecko-řemeslné výrobky (zbraně, keramiku, sklo, kovové nádoby, drobné kusy nábytku, koberce a další předměty) z oblasti Blízkého Východu. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně pak na výstavu zapůjčilo část svého rozsáhlého fondu fotografií, které při cestách na Blízký Východ pořídili známí cestovatelé Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka. Výstavu, která vyplnila letní prázdninové období a trvala od 12.června do 5.zář 2010, navštívilo celkem 1031 zájemců.

Jak se již stalo tradicí, i tentokrát proběhly v předposledním prázdninovém týdnu, tj. od 23. srpna do 27. srpna 2010, už páté prázdninové dílny, jejichž cílem je dětem přiblížit život obyvatel příslušného regionu. Letos byl tento program podpořen "grantem na podporu využití volného času ve statutárním městě Mladá Boleslav v roce 2010". Muzeum se tak podílelo na rozšíření nabídky volnočasových aktivit města Mladá Boleslav spojených se vzdělávacím formou her a výtvarných aktivit. Dílny byly nazvány **Letem světem aneb Orient s Abdulem** a děti během nich absolvovaly bohatý a pestrý program v podobě výtvarných (šperkovnice s vykládanými mozaikami, zdobené burky, šperky a modlitební korálky), dramatických (vystoupení perského mága), tanečních (výuka orientálních tanců) či sportovních aktivit (Gilgamešovo zápolení). K nejoblíbenějšímu částem programu patřila příprava hostiny a ochutnávka tradičních pokrmů, stejně tak jako závěrečný orientální bazar. Kvůli omezené kapacitě muzejní herny a personálu se jich mohlo denně zúčastnit pouze 22 dětí, i když zájem byl jako vždy mnohem větší.

Podzimní měsíce, konkrétně období mezi 11. zářím a 14. listopadem 2010, byly spojeny s výstavou **Dětství na kolečkách**. Historická dětská vozítka všech podob a tvarů, především kočárky, ale také trojkolky, koloběžky, vozíky atd., pocházela z velké části ze sbírek Regionálního muzea v Mělníce. Výstavu, na níž velký návštěvnický ohlas vzbudily zejména secesní kočárky, zhlédlo celkem 2668 zájemců.

V neděli 10. října 2010 měli návštěvníci muzea mimořádnou příležitost zhlédnout unikátní tzv. kutnohorskou iluminaci z přelomu 15. a 16. století, kterou sem zapůjčila Galerie Středočeského kraje. Těto šance využilo celkem 471 osob.

Podzimní řemeslné dílny pro školy tvořily doprovodný program k výstavě. V hlavním sále děti zjišťovaly, kteří řemeslníci se podíleli na výrobě nejstarších exponátů zapůjčených z mělnického muzea. Na konkrétních příkladech se seznámily s nejrůznějšími typy kočárků počínaje princeskami (promenádkami) a trakářkovitými typy, přes první dřevěné sportovní kočárky, hluboké kočárky na nízkých podvozcích (největší obdiv sklídily autíčkové typy), až po oblíbené osmipéřáky a „kukaně“ z 50. let 20. století. V expozici bylo též možné povozit si jeden historický kočárek či se projet na staré tříkolce.

Vlastnímu vyrábění v Muzeionu (v muzejní herně) předcházelo povídání o českých lidových hračkách a hračkářích. Po prohlédnutí (popřípadě vyzkoušení) hraček z výstavy v muzejní herně se holčičky věnovaly výrobě tradičních textilních panenek a kluci dřevěným žebříňáčkům, korkovým vorům a letadlům nebo také káčám ze skořápek ořechů. Na konci září a v průběhu října se programu zúčastnilo 284 dětí 1. stupně základních škol z Mladé Boleslavi i z blízkého okolí.

Obtížnou hádanku, na jaké téma uspořádat tradiční a oblíbenou vánoční výstavu tak, aby se její obsah a forma příliš neopakovaly, rozluštila poslední výstava v roce 2010 pod názvem **Skleněné Vánoce**. Kladla si za cíl přiblížit malým i velkým návštěvníkům atmosféru sklářských hutí i drobných výroben skleněných korálků, figurek a vánočních ozdob. Základ výstavy tedy tvořila pestrá škála nástrojů a náčiní a pochopitelně i polotovary či hotových výrobků, nechyběly ani interaktivní koutky, kde si návštěvníci mohli vyrobit vánoční ozdobu ze skleněných korálků. Výstavu, která byla zpřístupněna 27. listopadu 2010, zhlédlo do konce roku celkem 1296 návštěvníků.

Stejný název jako uvedená výstava, tedy **Skleněné Vánoce**, měly i doprovodné tvůrčí dílny pro děti, které proběhly od 30. listopadu do 22. prosince 2010. Ve výstavním sále děti absolvovaly komentovanou prohlídku. Interiér doplněný kulisami sklářské pece s autentickým

vybavením bývalé sklárny v Tasicích umožnil poutavý výklad o tavbě a následném zpracování skla. Děti mohly potěžit, vyzkoušet a sáhnout si na množství předmětů - od sklářských píšťal přes mistrovskou lavici plnou drobnějších exponátů sloužících k opracování například vinných skleniček až po objemnou kelnu na vybírání skleněného odpadu z tavicí pánve. Sklářský verkšaft byl zaplněn bohatou ukázkou nejrůznějších typů dřevěných i hliněných forem na odlévání váz, sklenic či misek. Práci sklářů ilustrovala tematická videoprojekce. Interaktivní prohlídka pokračovala „návštěvou“ improvizované mačkárny s ukázkami výrobků tohoto způsobu zpracování skla. Pomocí mačkárenských kleští s nejrůznějšími profily demonstrovala kurátorka výrobu například lustrových ověsků či knoflíků v minulosti proslulé jablonecké firmy Riedl.

Vánoční tematiku přibližovaly vhledy do tří dílniček – jednalo se o výrobu dutých foukaných perel, malírnu a výrobu vlastních korálkových ozdob firmy Rautis z Poniklé v Jizerských horách. Každé naaranžované zákoutí umožňovalo názorný komentář k postupu výroby skleněných foukaných ozdob. Stolek s drátky a korálky vybízel návštěvníky k vlastnoruční tvorbě, zhotovenou korálkovou ozdobu si každý mohl odnést domů.

V muzejní herně se tento rok objevila roubená chalupa zarovnaná dřívím – iluze obydlí obyvatel nedalekých horských oblastí, kde se dodnes podomácku zpracovávají korálkové vánoční ozdoby. Samozřejmě nechyběl vánoční stromek plný skleněných ozdob. Děti si tentokrát pomocí lepidla a bohaté škály třpytivých posypů dekorovaly skleněnou ozdobu spolu s dárkovou kartičkou jako drobnou vzpomínku na vánoční návštěvu Muzea Mladoboleslavsko. 440 dětských návštěvníků základních škol z Mladé Boleslavi i okolí nejlépe svědčí o úspěšnosti doprovodného programu letošní vánoční výstavy.

Dne 9.12. proběhly odpolední Korálkové vánoční dílny pro veřejnost, kterých se zúčastnilo 12 osob.

V meziobdobích mezi ukončením jednotlivých výstav a zpřístupněním těch následujících navštívilo muzeum dalších 432 zájemců.

Galerie na arkádě:

Sezónu 2010 v galerii zahájila výstava **Akvarely Bedřicha Kavánka**, která proběhla ve dnech 14.ledna – 28.února 2010 a přiblížila návštěvníkům tvorbu známého mladoboleslavského malíře a pedagoga z přelomu 19. a 20.století. Stalo se tak prostřednictvím zhruba dvaceti vedut s pohledy na jednotlivé městské lokality ze sbírek Muzea Mladoboleslavsko.

Také následující výstava **Architekt Karel Mauermann a Mladá Boleslav**, uspořádaná ve dnech 4.března – 18.dubna 2010, seznámila všechny zájemce s životem a dílem umělce, který prakticky po celý život působil v Mladé Boleslavi. Tentokrát se však jednalo o práce architekta a sochaře, který proslul především v oblasti funerální plastiky.

Pravidelný cyklus fotografických výstav zahájila akce pod názvem **1.Máje v Mladé Boleslavi**, jež proběhla ve dnech 21.dubna – 30.května 2010. Prostřednictvím několika desítek historických fotografií přiblížila atmosféru 1.Májů od roku 1945 až dokonce osmdesátých let 20.století.

Na přelomu prvního a druhého pololetí, od 3.června do 11.července 2010, byla na arkádě instalována výstava **Vladislav Krédl – Proměny – digitální fotografie**. Představila průřez nejnovější tvorbou známého mladoboleslavského uměleckého fotografa.

Další položkou v cykle fotografických výstav se stala prezentace pod názvem **Mladoboleslavský hrad na starých fotografiích**, realizovaná ve dnech 14.července – 12.září 2010. Několik desítek fotografií z muzejních sbírek přiblížilo podoby a historii hradu od sedmdesátých let 19.století až do současnosti.

K osmdesátým narozeninám dobrovického rodáka, malíře a scénografa Františka Segerta, byla ve dnech 16.září až 31.října 2010 uspořádána výstava **Obrazy – František Segert**. Představila průřez malířským dílem významného regionálního výtvarníka z období posledních desetiletí, přičemž pozoruhodným faktem je, že většinu z těchto prací věnovaly do muzejních sbírek štedré donátorky, sestry Dagmar a Ivona Tláskalovy.

Poslední výstavní akcí v galerii se stala ve dnech 4.listopadu 2010 – 16.ledna 2011 prezentace pod názvem **Podmalby na skle**, která představila pestrý výběr obrázků vytvořených touto originální technikou. Všechny pocházejí ze sbírek muzea a až na výjimky mají náboženský charakter.

Protože výstavy v Galerii na arkádě probíhají současně s výstavami ve výstavních sálech, není možné sledovat samostatně jejich návštěvnost.

Dlouhodobé výstavy ve výstavním sále v 1.poschodí:

Až do 23.května 2010 zde byla přístupná více než dva roky trvající výstava **Loutkové divadlo**, sestavená z historických loutek a dekorací z Kosmonos, které jsou součástí muzejních sbírek, i z novodobých loutek Františka Pešána, jenž byl rovněž spoluautorem výstavy.

V průběhu února a března proběhla druhá navazující část tvůrčích dílen k výstavě Loutkové divadlo. Na programu byla komentovaná prohlídka výstavy, práce s výukovými panely sdružení Cech a pracovními listy, které umožňovaly i následné činnosti ve školách. Žáci podnikli spolu s kašpárkem, rytířem a nejrůznějšími maňásky malou cestu do historie loutkového divadla. Na závěr komentované prohlídky se děti pomocí konkrétních loutek naučily rozeznávat několik základních typů loutek, které si mohly zároveň vyzkoušet v roli loutkoherců.

V Muzeionu (muzejní herně) si všichni zúčastnění vyrobili vlastní originální loutku v podobě maňáska. Výtvarných dílen Loutkáři II. se zúčastnilo 211 dětí.

Ve dnech 5.června až 26.září 2010 jsme si prostřednictvím výstavy **Rudolf Turek – archeolog a historik** připomněli 100.výročí narození tohoto předního českého archeologa a historika zaměřeného na období počátků českého státu. Vzhledem ke skutečnosti, že pocházel z Mladé Boleslavi, byla výstava zacílena na vztah R.Turka k rodnému kraji, na jeho rané zdejší výzkumy, ale také na nejvýznamnější nálezy z Libice nad Cidlinou, z Českého ráje a z dalších oblastí. Připravena byla zejména díky aktivnímu podílu pracovníků Archeologického ústavu AV ČR v.v.i. a Národního muzea.

Osobnost Rudolfa Turka jsme si pak 17.června 2010 ve větší míře připomněli na semináři, který proběhl za účasti téměř padesáti předních českých archeologů a historiků a pod záštitou senátora Jaromíra Jermáře a primátora města Raduana Nwelatiho v sále Kulturního střediska „Svět“. Kromě Muzea Mladoboleslavska se na organizaci semináře podílel Archeologický ústav AV ČR v.v.i., Národní muzeum, Pekařova společnost Českého ráje a Kultura města

Mladá Boleslav a.s. Celá akce byla zakončena pietní vzpomínkou u hrobu R.Turka na starém mladoboleslavském hřbitově.

16.listopadu 2010 pak byla ve výstavním sále zpřístupněna výstava **Zbraně**, která představuje výběr z vojenských palných i chladných zbraní, ale také z dalších militárií (prachovnic, uniforem, vyznamenání, písemných dokumentů atd.) ze sbírek muzea. Doba trvání výstavy není zatím přesně určena, předpokládá se však, že bude otevřena nejméně do konce roku 2011.

Protože výstavy v tomto sále se konají souběžně s výstavami v přízemí, nelze samostatně sledovat jejich návštěvnost.

Další akce:

Ve výstavních prostorách Senátu Parlamentu České republiky se ve dnech 13.ledna až 7.března 2010 konala výstava **Poklady muzeí Pojizeří**, jejíž realizaci umožnil a nad níž záštitu převzal senátor Jaromír Jermář. Kromě cenných předmětů ze sbírek Muzea Mladoboleslavska i obou jeho poboček se na výstavě představily taky sbírkové předměty z Muzea Českého ráje v Turnově a z Městského muzea v Mnichově Hradišti. Zájem o výstavu byl veliký, navštívilo ji 2000 zájemců.

Ve dnech 20. až 23.dubna 2010 byly v muzejní herně a také ve sklepních prostorách hradu realizovány tvůrčí dílny pro školy pod názvem **Jak to bylo s drátky o století zpátky**, a to jako součást **Dnů Země** ve spolupráci s Domem dětí a mládeže – Ekocentrem „Zahrada“. Hlavním tématem byla v letošním roce energie. Už samotný název programu napovídá, po čem pátrali žáci především třetích a vyšších ročníků základních škol. V Muzeionu si prohlédli i vyzkoušeli, jak fungovaly předchůdci počítačů, CD přehrávačů, napařovacích žehliček či elektrických lampiček v době, když ještě " od pantáty nevedly žádné dráty ani ke stodole nade vraty...". Ve sklepení poté absolvovaly „tajemnou cestu za světlem“. K programu byly připraveny i pracovní listy. Akci navštívilo 140 dětí. Sklepní prostory i muzejní herna s komentovanou interaktivní výstavkou byly v sobotu odpoledne otevřeny i pro veřejnost, přišla však jen hrstka zájemců (cca 10).

V průběhu školního roku byl školám již čtvrtým rokem nabízen stálý program Malý muzejník a Muzejní přijímačky. Tato nabídka našeho muzea vychází z Rámcově vzdělávacích programů pro ZŠ a osmiletá gymnázia. Prostřednictvím konkrétních interakcí seznamuje žáky s muzejními profesemi, s funkcí a rolí muzea, s možností jeho využití, se stručnou historií i současnými trendy regionálního muzea, s typy muzeí atd. Muzejní práci a bádání zde žáci propojují s vlastními zkušenostmi a prožitky - program tedy nejen poskytuje vzdělání, ale i zážitek a zábavu. Letos se ho zúčastnilo 136 žáků druhého stupně ZŠ.

VI.mladoboleslavská muzejní noc se konala 21.května 2010 bez účasti Muzea Mladoboleslavska. Příčinou této skutečnosti byly probíhající stavební a zejména zemní práce a také archeologický výzkum na většině plochy Staroměstského náměstí, který znemožňoval bezpečný přístup většího množství návštěvníků do areálu hradu. Musel být tedy zrušen i připravovaný program, zaměřený na období středověku.

Mimořádně úspěšný byl v tomto roce **Staročeský jarmark**, který na nádvoří hradu a ve sklepních prostorách proběhl v sobotu 11.září 2010. Až neuvěřitelně krásné počasí, velké množství stánků s kvalitním zbožím tradiční lidové výroby, pohádkový jarmark ve sklepě a

v neposlední řadě i pestrý doprovodný kulturní program, to vše přilákalo na akci 2000 návštěvníků. Ti ocenili mj. vystoupení tanečních a pěveckých souborů z Liberce a z Malé Bělé, hudební skupiny z Prahy, ale také loutkového Divadla z půdy a poprvé i hostů ze zahraničí, konkrétně českých krajanů z Chorvatska a z Ukrajiny.

Program **Dne Středočeského kraje**, který se tradičně konal v den oslav výročí vzniku samostatné Československé republiky, tedy 28.října 2010, nabídl kromě volného vstupu do všech výstavních a expozičních prostor také tvůrčí dílny s výrobou loutek, výjimečně i pro dospělé návštěvníky, a speciálně pro děti pak představení loutkaře Františka Pešána a jeho Divadla z půdy. Akci navštívilo 215 zájemců.

Poslední jednorázovou akcí roku 2010 se stal již tradiční předvánoční **Průvod Tříkrálový**, který se konal v sobotu 18.prosince 2010. Již podruhé byl programově a v oblasti propagace spojen s akcí **Boty toulavý**, pořádanou Radiem Jizera, konkrétně s výstupem na Chlum a s večerním ohňostrojem. V 15 hodin vyrazil z Českobratského náměstí průvod vedený třemi mudrci od Východu, v němž opět nechyběl velbloud. Přes historické centrum města dorazil na nádvoří hradu, poté následovalo klanění u živých jesliček ve sklepení, kde skauti rovněž nabízeli možnost odnést si z hradu betlémské světlo. Program byl doplněn v muzejní herně předváděním výroby foukaných skleněných ozdob a figurek, nechyběl ani zpěv dětí ze základní školy v Dalovicích a vánoční občerstvení. Přes silný mráz se průvodu a následného programu zúčastnilo na 350 nadšených zájemců.

Dva pořady z cyklu **Gramonostalgie** v rámci **Muzejních podvečerů**, které proběhly v jarním období, doplatily na již zmíněné stavební práce v předhradí tím, že jejich návštěvnost byla nepatrná. Rozhodli jsme se proto vyčkat s pořádáním dalších programů až na ukončení oprav a zahájit nový cyklus teprve v roce 2011.

Celkově navštívilo veškeré akce Muzea Mladoboleslavska 10 964 zájemců. Snížení jejich počtu oproti roku 2010 bylo zapříčiněno neúčastí muzea na Mladoboleslavské muzejní noci, neboť u dalších výstavních i jiných aktivit muzea došlo naopak ke zvýšení návštěvnosti, přesto, že po celý rok probíhaly v blízkosti hradu stavební aktivity v rámci revitalizace historického centra města a ž v první polovině roku byl přístup k areálu hradu značně obtížný..

Benátky nad Jizerou:

Stálé expozice:

Tradičně k prvnímu květnovému dni byly zpřístupněny stálé expozice **Historie muzea, Osobnosti Benátecka, Přírodní prostředí regionu, Pravěká a středověká archeologie, Páni z Dražic, Tycho Brahe a Benátky a Jan z Werthu – generál třicetileté války** a rovněž pamětní síně **rodiny Bendů a Bedřicha Smetany**.

V jednotlivých expozicích došlo v průběhu roku pouze k drobným úpravám a opravám (popisky a texty, osvětlení, doplnění některých prvků), zásadní změny neproběhly. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků nebyly zahájeny ani práce na dalších stálých expozicích, pouze započalo shromažďování potřebných podkladů.

V mírně upravené podobě byla rovněž zpřístupněna dlouhodobá interaktivní výstava **Hrajeme si na Kelty**, kde rovněž došlo k opravě či doplnění některých herních prvků.

Naposledy byla součástí výstavy i „keltská“ chýše s ohništěm, žernovem a „šatnou“ pro zkoušení dobových oděvů, její technický stav již zdaleka neodpovídá bezpečnostním a protipožárním předpisům a je tedy nutno ji demontovat.

Výstavy:

Ve stejný den proběhla vernisáž výstavy **Indonésie**, kterou připravilo indonéské ministerstvo zahraničí a velvyslanectví Indonéské republiky v ČR ve spolupráci s městem Benátky nad Jizerou. Vernisáž za účasti 291 osoby byla spojena se slavnostním otevřením revitalizovaného Husova náměstí a tradičním jarmarkem a mj. i díky vystoupení tanečnicků z řad indonéských studentů a účasti řady vzácných hostů nabyla skutečně slavnostního rázu. Výstava, která představila tradiční lidové umění pro nás exotické země z jihovýchodní Asie, včetně proslulých stínových loutek, byla otevřena do 27.června 2010 a zhlédlo ji 1909 návštěvníků.

V dalších týdnech byly souběžně zpřístupněny dvě výstavy. Od 4.července do 12.září 2010 proběhla v zámecké chodbě výstava **S fotoaparátem na cestách**, která prezentovala fotografickou žeň Jiřího Lhoťana z cest do všech světadílů. Vzhledem k faktu, že se jednalo o výstavu prací umělce, který trvale pobývá v Benátkách nad Jizerou, projevil se o ni poměrně velký zájem a zhlédlo ji 799 návštěvníků.

Pouze o den později, 5.července 2010, byla ve výstavní síni slavnostně zahájena výstava **Keramické bytosti Hany Antošové**, jejímž obsahem byl průřez dílem známé mladoboleslavské výtvarnice zhruba v průběhu posledních deseti let. Hlubokými myšlenkami i citem prodchnuté práce sklidily rovněž veliký ohlas návštěvníků, jejichž počet se přibližně rovnal množství zájemců o předešlou výstavu, neboť i tato akce byla ukončena k 12.září 2010.

Následující výstava **Tři – fotografie, asambláže, olejomalby** prezentovala práce tří významných soudobých výtvarníků – Pravoslava Flaka, Martina Kitzbergera a Pavla Rydla. Vernisáž výstavy se konala 22.září 2010 za účasti 38 zájemců, celkově tuto výstavu, která trvala až do 22.listopadu 2010, zhlédlo 1263 návštěvníků.

V zámecké chodbě proběhla téměř současně, ve dnech 21.září až 30.listopadu 2010 výstava **Brouci**, která nahradila původně plánovanou výstavu Poklady depozitářů. Jelikož se jednalo rovněž o výběr z muzejních sbírek, a sice z nejcennějších přírodovědných fondů, šlo o náhradu zcela adekvátní, jež se u návštěvníků setkala s velmi dobrým ohlasem.

Vánoční výstava **Klubu lidové tvorby** z Prahy, která představila nádherné práce z nejrůznějších tradičních materiálů (slámy, orobince, šustí, těsta, perníků, různých textilií, dřeva atd.), se ukázala být vhodným zakončením celé výstavní sezóny. Bohužel pozdní termín výstavy způsobil, že návštěvnost akce již byla poměrně nízká. Vernisáže, která proběhla 1.prosince 2010, se zúčastnilo 47 zájemců, v dalších dnech, až do ukončení, tj. do 22.prosince 2010, výstavu zhlédlo 294 návštěvníků. Součástí výstavy bylo i předvádění výroby některých předmětů, kterého se 9.prosince 2010 zúčastnilo 153 školních dětí.

Další akce:

Ve stejný den jako v Mladé Boleslavi, tj. v pátek 21.května 2010, se také v Benátkách nad Jizerou konala Benátecká muzejní noc. Odbyla se tentokrát bez doprovodného kulturního programu, pracovnice muzea se proto zaměřily na dojemovou stránku noční návštěvy zámeckých prostor. Lze konstatovat, že tento záměr vyšel, drtivá většina z 355 návštěvníků vyjádřila s průběhem akce naprostou spokojenost.

Během **Dne Středočeského kraje**, který byl uspořádán 28.října 2010 a vyznačoval se zejména volným, bezplatným vstupem do všech výstavních a expozičních prostor muzea, vstoupilo na jeho půdu 38 osob.

V průběhu celého roku se již tradičně v prostorách muzea, především v zámecké chodbě, konaly koncerty, připravené a pořádané zdejším Kruhem přátel hudby. Celkově se v roce 2010 v rámci koncertního cyklu konalo akcí, které viděli 162 milovníci hudby.

Celkový počet návštěvníků na všech akcích muzea v Benátkách nad Jizerou činil **?????** osob.

Bělá pod Bezdězem:

Stálé expozice:

Také v Bělé pod Bezdězem byla výstavní sezóna zahájena 1.května 2010. Stejně jako v minulých letech byla zpřístupněna stálá expozice **Historie Podbezdězí**, přibližující dějiny regionu přibližně v hranicích bývalého okresu Doksy od pravěku až do 19.století. Zčásti ještě před otevřením, zčásti pak v průběhu sezóny byla expozice vylepšována formou výměny některých ohrožených originálů za kvalitní kopie a doplněním popisek a doprovodných textů.

Výstavy:

Zásadními výstavními aktivitami se v roce 2010 staly dvě téměř celosezónní výstavy. První z nich byla ve velkém expozičním sále zahájena 7.května 2010 pod názvem **Jak se muzeum stěhovalo** a jejím cílem bylo připomenout 70.výročí otevření muzejních prostor v bělském zámku pro veřejnost, ale také osudy muzea před a po této události včetně častého přemísťování jeho sbírek. Výstava byla přístupná až do 3.října 2010.

V polovině června 2010 byla ve velkém přednáškovém sále instalována a veřejnosti představena výstava **Čím posloužím,...?**, zaměřená na obchody a obchůdky, které byly k dispozici občanům a návštěvníkům Bělé pod Bezdězem v první polovině 20.století, Kromě množství fotografií a dokumentů byla vystavena i řada originálních součástí vybavení dobových obchodů, převážně zapůjčených ze sbírek Krkonošského muzea v Jilemnici. Také tato výstava byla uzavřena 3.října 2010.

Protože obě výstavy probíhaly současně s výtvarnými výstavami v malém výstavním sále, nebyl počet jejich návštěvníků samostatně sledován.

První z cyklu výtvarných výstav pod názvem **Clonové číslo 33** přinesla průřez fotografickou tvorbou Tomáše Lohina. Včetně vernisáže ji zhlédlo celkem 419 návštěvníků.

V červnu a červenci, konkrétně od 5.června do 30.července 2010, ji vystřídala výstava **Václav Žatečka – obrazy : Karel Sekený – akvarely z cest**, o kterou projevil zájem 537 milovníků výtvarného umění.

Jistým vyvrcholením výstavní sezóny v bělském muzeu se stala výstava **Miroslav Horníček – Z očí do očí**, která představila méně známou část tvorby významného a nesmírně oblíbeného českého herce, spisovatele a výtvarníka, totiž jeho koláže, zapůjčené sem výhradně ze soukromých sbírek. S velkým úspěchem se setkala již vernisáž výstavy, která proběhla 5.srpna 2010 za účasti Jiřího Suchého, na něhož bylo zvědavo 133 návštěvníků. Výstavu pak v jejím průběhu, tj. až do 3.října 2010, zhlédlo dalších 516 osob.

Mimo původně plánovaný program se uskutečnila nevelká výstava bělských kronik, připravená původně pro setkání zdejších rodáků na dny 3. až 6.června 2010, posléze však pro velký zájem zdejších občanů prodloužená až do 3.října 2010.

Z časových a personálních důvodů se naopak neuskutečnily dvě výstavy, které byly v původním programu obsaženy, a sice **Bělsko očima pamětníků** a **Václav Krolmus**. Obě akce byly odloženy na další období, což se ukazuje zejména u V.Krolmuse, od jehož úmrtí uplyne v roce 2011 sto padesát let, jako příhodné rozhodnutí.

Protože v prosinci probíhala ve velkém expozičním sále oprava dřevěné podlahy, byla na leden 2011 rovněž odložena vánoční fotografická výstava o zimních zábavách obyvatel Bělé a jejího okolí.

Další akce:

V zámecké kapli byly jednou měsíčně pořádány **mše**, vždy spojené s hudebním vystoupením. Jejich hlavním organizátorem byla Římskokatolická farnost v Bělé pod Bezdězem a zejména její aktivní správce Jan Nepomuk Jiříšně, na přípravě se však podílely i pracovnice muzea. Duchovní útěchu i požitky z krásné hudby sem přišlo vyhledat celkem 250 občanů města.

Pravidelně, rovněž jednou za měsíc, probíhaly v muzeu přednášky a besedy na nejrůznější témata v rámci cyklu **Muzeum v pondělí**. Dvanáct akcí tohoto cyklu navštívilo celkem 82 zájemců..

16.ledna 2010 se v muzeu konal tradiční recitál operní pěvkyně a zdejší rodačky **Ivany Ročkové**, o který projevil zájem 45 občanů města a jeho okolí.

Již tradiční charakter má také muzejní koncert písničkáře **Radka Tomáška**. Tentokrát se konal v srpnu 2010 a navštívilo jej 48 milovníků hudby.

Díky grantu ministerstva kultury ČR, udělenému ve prospěch aktivit spojených s 200.výročím narození Karla Hynka Máchy, mohly proběhnout další tři akce. 25.září 2010 se konal koncert skifflové skupiny **Traxleři** za účasti 27 nadšených zájemců.

30.října 2010 vystoupila v pořadu **Hledání Karla Hynka Máchy** herečka Gabriela Vránová, která zde přednesla verše K.H.Máchy a také Vladimíra Holana. V pořadu účinkoval také syn G.Vránové, herec a režisér Ondřej Kepka. Nádherou veršovaného slova se dalo okouzlit 25 návštěvníků.

12.listopadu 2010 pak celý cyklu uzavřela zádušní mše za K.H.Máchu v zámecké kapli. Navštívilo ji 32 zájemců.

Celkově projevílo zájem o akce muzea v Bělé pod Bezdězem 2114 návštěvníků.

2, Úpravy prostor, vybavení:

Mladá Boleslav:

Naprostý nedostatek finančních prostředků, jenž vznikl zejména převzetím investičního fondu zřizovatelem, znemožnil realizaci rozsáhlejších akcí v této oblasti. Díky nepříznivým okolnostem vyvstaly navíc nečekané náklady na rekonstrukční práce, které bylo nutno okamžitě realizovat a uhradit. Další, neméně složité akce, zejména pokud jde o opravu kanalizačního systému, čekají muzeum v příštích letech. Ačkoliv byla v uplynulém období provedeno rozsáhlé monitorování kanalizační sítě a na základě jeho výsledků pak její náročná oprava, dochází i nadále jednak k neustálému ucpávání některých úseků, způsobenému jejich špatným sklonem, jednak k zatékání do sklepních prostor pod tzv. hlavním a zčásti i pod josefínským křídlem hradu.

Již v únoru navíc došlo k havárii vodovodního potrubí pod plochou hradního nádvoří, kterou bylo nutno okamžitě likvidovat. Protože se dostupnou technikou nepodařilo zjistit, v jaké místě se havárie nachází, bylo zvoleno náhradní řešení se zaslepením původní trasy a s vybudováním krátké spojky z jiné vodovodní větve.

Zčásti v rámci reklamace proběhla oprava střešní krytiny a klempířských prvků, jež však mohla být realizována teprve po ukončení zemních prací v předhradí a tím i zpřístupnění areálu hradu pro těžkou techniku. Stalo se tak v srpnu 2010.

V listopadu a v prosinci 2010 došlo k montáži a ke konečné úpravě renovované vstupní brány do nádvoří hradu, resp. kovaných vrat k této bráně. V rámci opravy byly provedeny také konzervační zásahy tak, aby nadále nedocházelo k rychlému a nevratnému poškození jejich povrchu.

Kvůli velkému pracovnímu zaneprázdnění pracovníků muzea a také z důvodů neustálého zvyšování počtu a náročnosti požadovaných dokladů a materiálů nebylo možno podat patřičné žádosti o příspěvek z programu ROP Střední Čechy na projekt Zpřístupnění a využití sklepních prostor a hradní bašty hradu v Mladé Boleslavi. Nedostatek finančních prostředků rovněž neumožnil pověřit vypracováním žádosti externí firmu. V průběhu roku se alespoň podařilo doplnit chybějící části projektu pro stavební povolení, které byly jednou z příčin neúspěchu žádosti v roce 2009.

Omezení finančních prostředků značně ztížilo plánovanou inovaci PC na odborných pracovištích. V průběhu roku bylo možno realizovat jen dílčí výměny některých nefunkčních částí vybavení (např. tiskárny u PC v pokladně muzea). Teprve v závěru roku mohlo být přikročeno k výměně celé zastaralé aparatury v knihovně muzea.

Ze stejných důvodů nebyla realizována plánovaná úprava archeologického pracoviště.

Benátky nad Jizerou:

Ve výstavních a expozičních prostorách muzea byl instalován přehledný informační systém, ovšem ve zjednodušené a tím i výrazně levnější podobě.

Pracovnice muzea provedly nátěr podlah v několika expozičních sálech, kde byl původní nátěr značně poškozen návštěvnickým provozem.

Došlo k dílčímu vylepšení doplňkového vybavení k PC, rozsáhlejší, i když téměř nezbytné změny nebyly možné s ohledem na nedostatek finančních prostředků.

Bělá pod Bezdězem:

Pracovnice muzea provedly další úpravy v depozitářích uměleckého průmyslu a etnografie a také ve skladovém prostoru, částečně byly zahájeny také práce v depozitáři výtvarného umění.

V podzimních a zimních měsících konečně došlo k opravě podlahy ve velkém expozičním sále. Investorem celé akce bylo Město Bělá pod Bezdězem, které tak po několika letech splnilo svůj závazek věnovat nevelkou, ale fixní část svého rozpočtu na úpravu prostor v muzeu.

V podzimních měsících rovněž došlo k částečné instalaci nového informačního systému u vchodu do areálu zámku a také u dveří do muzea.

V závěru roku bylo dodáno nové a kvalitní vybavení pro vstupní místnost muzea, tj. pro pokladnu a prodejnu dárkového zboží, publikací, map a pohlednic, včetně jednoduchého systému základních informací.

Vytápění výstavního a koncertního sálu stejně jako dalších prostor muzea bude dle sdělení zástupců města součástí celkové revitalizace zámeckého areálu, nebude tedy realizováno samostatně.

Pracoviště bylo vybaveno novým dataprojektorem, vylepšeno bylo i vybavení PC a zkvalitněno vybavení nábytkem v kanceláři vedoucí pobočky.

3, Věda a výzkum, publikační a propagační činnost:

Archeologické oddělení muzea průběžně zajišťovalo expertní činnost zejména při záchranných výzkumech u rozsáhlých stavebních akcí. Prioritou v tomto směru se stala revitalizace Staroměstského náměstí v Mladé Boleslavi a jeho nejbližšího okolí, která přinesla velké množství zajímavých a cenných nálezů.

Nadále řádně probíhalo také monitorování stavební činnosti ve vymezeném regionu, vyhotovována byla rovněž veškerá potřebná agenda a administrativa spojená s touto oblastí. Občanská výstavba byla průběžně sledována, nebyla však uzavřena žádná smlouva o realizaci výzkumných prací v jejím rámci.

Pracovníci muzea se významnou měrou podíleli na přípravě a realizaci stálé expozice k historii města Dobruška v rámci projektu Muzea Dobruška, který byl uskutečněn díky výrazné finanční dotaci z programu ROP Střední Čechy. Muzejní expozice k historii cukrovarnictví, lihovarnictví a řepařství stejně jako zmíněná městská expozice byly slavnostně otevřeny 22.května 2010 a během necelého roku provozu získaly značnou popularitu mezi odborníky i laickými návštěvníky.

Pracovníci muzea se podílejí také na přípravě projektů Metalová cesta Mladou Boleslaví a Naučná stezka Chlum. V prvním případě již projekt, podpořený dotací z programu ROP Střední Čechy, dospěl do fáze realizace, konkrétně do stádia přípravy jednotlivých panelů a jejich obsahové náplně. U naučné stezky je připraven projekt, který bude jako žádost podán v okamžiku vyhlášení vhodné výzvy ze stejného programu.

Odborní pracovníci muzea uskutečnili řadu přednášek a besed pro nejrůznější subjekty, zejména pro školy, Univerzitu 3. věku, Spolek rodáků a přátel Benátek nad Jizerou atd. V médiích byly uveřejněny desítky kratších i rozsáhlejších článků, rozhovorů a spotů k aktivitám muzea, k významným výročím a událostem i k dalším tématům. Z časových a kapacitních důvodů chyběly – až na výjimky – stati v odborných časopisech.

V průběhu roku došlo k dalšímu zkvalitnění webových stránek Muzea Mladoboleslava a Muzea v Bělé pod Bezdězem. V závěru roku byl změněn webmaster v Muzeu v Benátkách nad Jizerou a byla zahájena rekonstrukce jeho webových stránek. Muzeum se úspěšně prezentovalo i na řadě dalších portálů.

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků a také z kapacitních důvodů nebyl realizován tištěný průvodce Muzeem Mladoboleslava a stejně tak nebyla vydána rozsáhlejší brožura k výtvarnému dílu rodiny Mauermannů. Vzhledem ke skutečnosti, že výstava k osobnosti Václava Krolmuse byla odsunuta na rok 2011, nebylo přikročeno ani k realizaci drobné publikace k tomuto tématu. Život a dílo V. Krolmuse navíc zpracoval v rozsáhlé a k vydání připravené knize Karel Sklenář.

Ke všem výstavám i k dalším akcím byly vytištěny plakáty a letáky, popř. i pozvánky, k některým výstavám pak také rozsáhlejší informační materiály. Stejně tak byl řadou tištěných podkladů doprovázeny tvůrčí dílny pro děti. Další propagace probíhala formou rozesílání e-mailových pozvánek a tiskových zpráv.

Muzeum získalo pro své pracoviště v Bělé pod Bezdězem grant ministerstva kultury ČR na uspořádání akcí ke 200. výročí narození Karla Hynka Máchy. Výčet a zhodnocení těchto akcí je obsažen v kapitole 1.

4, Péče o sbírky:

Ani v roce 2010 se nepodařilo najít a získat vhodný prostor k uložení zemědělských strojů a dalších těžkých předmětů. Kritickou se v tomto ohledu stává také situace v depozitářích měšťanského i lidového nábytku. Objekt bývalých dílen Střední průmyslové školy, o který muzeum projevilo eminentní zájem spolu s Centrem 83, byl zřejmě přidělen jinému zájemci. Vedení muzea bohužel neobdrželo žádnou informaci o způsobu vyřízení své žádosti.

Problému vybudování nových depozitářů v půdních prostorách zámku v Benátkách nad Jizerou je věnována část kapitoly 2. Pracovnice muzea tak mohly přikročit pouze k drobným úpravám v rámci stávajících prostor.

Pracovnice muzea v Bělé pod Bezdězem pokračovaly úspěšně v úpravách některých depozitářů (viz kapitola 2). V rámci projektu revitalizace zámku byl vypracován stavební projekt, v jehož rámci je navrženo přidělení dalších prostor v prvním poschodí zámku pro potřeby muzea. Zatím je však značně nejisté, kdy a zda vůbec k realizaci projektu dojde.

Chronologická evidence sbírek pokračovala poměrně plynule. Na pracovišti v Bělé pod Bezdězem však u ní byly zjištěny značné nedostatky, vzniklé v minulých letech, takže bude potřeba přikročit k rekonstrukci stávající, popř. i k vyhotovení zcela nové evidence.

Systematická evidence v databázi programu Bach byla vedena na různé úrovni, někteří pracovníci zpracovali mnoho desítek, ba stovky předmětů, jiní se k této evidenci z časových, ale i technických důvodů téměř nedostali. Výrazným nedostatkem je v této souvislosti skutečnost, že se opět nepodařilo vypracovat plán a harmonogram systematické evidence.

Z obdobných důvodů probíhala pouze nárazově rovněž digitalizace sbírek, také v jejím případě je neexistence plánu a harmonogramu dalšího postupu výrazně limitujícím faktorem. Inventarizace části sbírkového fondu proběhla dle platných předpisů a příkazu ředitele. Proveden byl rovněž zápis nových přírůstků do centrální evidence sbírek.

Z programu ISO ministerstva kultury ČR byl přidělen grant na restaurování dvou kusů textilií a jednoho rukopisu. Jednalo se o nevelké částky v celkové výši 7000,- Kč, které byly navíc dodatečně sníženy. Na základě uzavřené smlouvy o dílo byly restaurátorské práce provedeny externími odborníky v dohodnutém časovém limitu a v odpovídající kvalitě.

Na rok 2011 byla podána žádost o grant ve výši 2000,-Kč, na restaurování dvou vysvědčení A.V.Šmilovského. Výrazně omezené finanční možnosti muzea neumožňují při nutnosti uhradit 50% celkových nákladů žádat o větší obnosy. Restaurování přitom nezbytně vyžaduje několik tisíc sbírkových předmětů.

Ani v roce 2010 se nepodařilo sestavit plán restaurátorských a konzervátorských prací, neboť uvedené finanční i personální limity by z něj v každém případě učinily pouze bezcenný cár papíru. Přesto bude nezbytné stanovit si v tomto směru alespoň priority u jednotlivých podsbírek.

6, Personální záležitosti:

V roce 2010 nedošlo v Muzeu Mladoboleslavska k žádným personálním změnám, pouze k úpravám (zvýšení) úvazků ve dvou případech.

V Mladé Boleslavi dne 18.1.2011

PhDr.Luděk Beneš
ředitel Muzea Mladoboleslavska